

Asia: VN/31199/2024

Lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitykseksi sairausvakuutuslain väliaikaisesta muuttamisesta (Kela-korvausten valinnanvapauskokeilu)

Lausunnonantajan lausunto

Lausuttavaa korvausmallin sisällöstä?

Nykyään perusterveydenhuollossa kiireettömällä lääkärin vastaanotolla hoidetaan useita potilaan asioita. Esityksen kiinteä 100€ hinta 20 minuutin vastaanotosta ohjaa käyttöä siten, että vastaanotolla hoidetaan yksittäisiä asioita, joka johtaa useimpiin käynteihin. Eikä näin hoitojonoja saada lyhennettyä arvioitua määrää. Korvausmalli houkuttelee toimintaan vastavalmistuneita lääkäreitä, jolla ei välttämättä ole sellaista tukea, kuin julkisella sektorilla heille tarjotaan. Tämän kaltainen hinnoittelu toimii mielestäni houkutteenä lääkäreille siirtyä entistä enemmän julkiselta sektorilta yksityissektorille.

Lausuttavaa vaikutustenarvioinnista?

Malli ei välttämättä vähennä hoitojonoja. Malli aiheuttaa hyvin suurella todennäköisyydellä lääkärin siirtymisen julkisesta perusterveydenhuollosta yksityispuolelle ja sitä myötä hoitojonojen kasvun hyvinvointialueilla. Hoitojonojen kasvuun vaikuttaa myös se, että riskinä on se, että käyntien kokonaismäärä kasvaa, koska nämä käynnit tapahtuvat ilman hoidon tarpeen arviota. Hyvinvointialueet ovat kehittäneet toimintamalleja, joissa potilaan kohtaa tilanteeseen paras ammattilainen ja lääkärin vastaanottoa edeltävästi otetaan tarpeelliset tutkimukset, jolloin käynnillä voidaan saada enemmän aikaan. Jos yli 65-vuotias käyttää sekä kokeilun mukaisia yksityisiä palveluita kolme kertaa että lisäksi julkista perusterveydenhuoltoa, hän joutuisi maksamaan käynneistä yhteensä kuusi kertaa. Julkisellahan peritään vain kolmelta kerralta hinta, ja tämän jälkeen perusterveydenhuollossa lääkärin vastaanotto on ilmainen.

Muut kommentit:

Terveiden epätasa-arvon korjaamista tämä ei tue, sillä haavoittuvassa asemassa olevat alle 65-vuotiaat eivät tähän kuulu. Terveyspalvelun keskeinen tavoite on terveyden epätasa-arvon korjaaminen, sillä elinajanodote vaihtelee sosiaaliluokittain. On huomattava myös se, että näitä käyntejä ei lasketa toimeentulotukeen, mikä myös lisää kansalaisten epätasa-arvoa. Keskeinen kustannusten hillintäkeino on hoidon jatkuvuuden kehittäminen, mitä tämä malli ei tue. Malli on omiaan tekemään julkisen perusterveydenhuollon potilasmateriaalista entistä raskaampaa, mikä johtaa helposti siirtymiseen pois julkiselta sektorilta tai osa-aikaisuuksiin. Tämä johtaa tarpeeseen

paikata jo nyt olevaa pulaa ostopalveluilla, jolloin hyvinvointialueiden kustannukset nousevat entisestään. Tämä malli hidastaa omalääkärimallien kehittämisestä kansallisesti ja alueilla. On huomioitava se, että tiettyjen laboratoriotutkimusten eri tasoinen korvausprosentti on omiaan ohjaamaan tutkimusten määräämistä

1. Näkemyksenne vastaanottotyyppejä koskevista velvoitteista palveluntuottajille?

Kannatan läsnävastaanottojen tarjoamista koskevan velvoitteen asettamista.

Avoin kenttä perusteluille:

Jos läsnävastaanottovelvoitetta ei ole, puheluilla tai videovastaanotoilla alettaisiin hoitaa niitäkin asioita, jotka vaativat läsnä vastaanoton.

2. Näkemyksenne siitä, että kokeiluun osallistuvan palveluntuottajan olisi sitouduttava tarjoamaan myös toisella kokeiluun osallistuvalla palveluntuottajalla määrätyt tutkimukset kokeilun mukaisilla hinnoilla?

-

Avoin kenttä perusteluille:

Palveluntuottajan tulee vähintään sopia toisen palveluntuottajan kanssa ko. laboratoriopalveluista

3. Näkemyksenne siitä, että kokeilun mukaisia lääkärinvastaanottokäyntejä tarjoavan palveluntuottajan olisi sitouduttava tarjoamaan lääkärikäyntien lisäksi myös kokeilun piiriin kuuluvia tutkimuksia, mikäli palveluntuottajalla olisi laboratorio käytössään (oma tai alihankinta)?

Kannatan tätä velvoitetta.

Avoin kenttä perusteluille:

Katso kohta 2 ja 4

4. Näkemyksenne siitä, että kokeiluun voisi osallistua vain sellainen palveluntuottaja, jolla ylipäänsä olisi käytettävissään laboratorio (omana tai alihankintana)? Tämä tarkoittaisi sitä, että lääkärikäyntejä ei voisi tarjota, mikäli palveluntuottajalla ei olisi käytettävissään laboratoriopalveluita.

En osaa sanoa/muu, kirjoitan vastauksen alla olevaan kenttään.

Avoin kenttä perusteluille:

Mielestäni palveluntuottajan tulee tehdä sopimus sellaisen palveluntuottajan kanssa, joka pystyy tarjoamaan ko. laboratoriopalvelut

5. Näkemyksenne siitä, tulisiko kokeiluun voida osallistua myös pelkästään laboratoriotutkimuksia tuottavana palveluntuottajana?

En kannata tätä velvoitetta.

Avoin kenttä perusteluille:

-

6. Näkemyksenne siitä, tulisiko palveluntuottajia edellyttää tekemään suorakorvaussopimus Kelan kanssa?

Kannatan tätä velvoitetta.

Avoin kenttä perusteluille:

-

Rajaniemi Tuula
Kymenlaakson hyvinvointialue - johtajaylilääkäri